

Αναστάσιος Μπάρλας
Μαρία Γεωργούντζου

Ιωάννα Μπουγά
Δημήτριος Γεωργούντζος

Μαθηματικά

Α' Δημοτικού

Μπάρλας
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Περιεχόμενα

ανά θεματική ενότητα

Αριθμοί

3	Σύγκριση και εκτίμηση ποσοτήτων	12
4	Οι αριθμοί από το 1 έως το 5	14
5	Αρίθμηση, ανάγνωση και γραφή των αριθμών (I)	16
6	Αρίθμηση, ανάγνωση και γραφή των αριθμών (II)	18
10	Οι αριθμοί από το 6 έως το 10 (I)	26
11	Οι αριθμοί από το 6 έως το 10 (II)	28
12	Σύγκριση αριθμών Τα σύμβολα =, > και <	30
17	Οι αριθμοί από το 10 έως το 20	44
19	Οι τακτικοί αριθμοί Τα διπλά αθροίσματα	48
25	Οι αριθμοί μέχρι το 50	58
33	Οργάνωση συλλογών Οι αριθμοί μέχρι το 50	76
34	Μονάδες και δεκάδες (I)	78
39A	Μονάδες και δεκάδες (II)	88
39B	Μονάδες και δεκάδες (III)	90
52	Οι αριθμοί μέχρι το 70	116
58A	Οι αριθμοί μέχρι το 100 – Χρήμα	128
58B	Οι αριθμοί μέχρι το 100 – Χρήμα	130

Πράξεις

7	Πρόσθεση και ανάλυση των αριθμών μέχρι το 5 (I)	20
13	Πρόσθεση και ανάλυση των αριθμών μέχρι το 5 (II)	32
14A	Γραφή της πρόσθεσης με τη χρήση συμβόλων	34
14B	Γραφή της πρόσθεσης με τη χρήση συμβόλων	36
18	Αθροίσματα μέχρι το 10	46
21	Προσθετική ανάλυση αριθμών από το 6 μέχρι το 10	52
28	Αφαίρεση με αφαιρετέο μικρό αριθμό ..	64
29	Διάκριση των συμβόλων «+» και «-» ..	66
30	Αφαίρεση με αφαιρετέο μεγάλο αριθμό ..	68
31	Το συμπλήρωμα	70
35	Αθροίσματα με πολλούς όρους	80
42	Προσθέσεις με υπέρβαση της δεκάδας ..	96
46	Προσθέσεις και αφαιρέσεις διψήφιων και μονοψήφιων αριθμών	104
47	Η πρόσθεση και η αφαίρεση ως αντίστροφες πράξεις. Η υπέρβαση της δεκάδας	106
48	Υπολογισμοί – Επιστροφή στην πεντάδα ..	108

49	Πρόσθεση και αφαίρεση – Διψήφιοι και μονοψήφιοι αριθμοί	110
53	Εισαγωγή στον πολλαπλασιασμό	118
55	Πρόσθεση και αφαίρεση διψήφιων αριθμών	122
59	Πολλαπλασιασμός και διαίρεση	132

Γεωμετρία

1	Προσανατολισμός στον χώρο	8
2	Γεωμετρικά σχήματα	10
26	Χάραξη γραμμών	60
36	Κίνηση σε τετραγωνισμένο χαρτί	82
40	Γεωμετρικά σχήματα	92
45	Χαράξεις, παζλ και μωσαϊκά	102
56	Εισαγωγή στη συμμετρία	124
61	Χαράξεις σχημάτων Παζλ και πλακόστρωτο	136

Μετρήσεις

9	Σύγκριση μεγεθών	24
20	Τα νομίσματα μέχρι το 10	50
27	Μοτίβα	62
41	Ο χρόνος	94
54	Μέτρηση μεγεθών	120
60	Βάρος – Λειτουργία ζυγαριάς	134

Προβλήματα

15	Προβλήματα	38
22	Προβλήματα	54
37	Προβλήματα	84
50	Προβλήματα	112
62	Προβλήματα	138

Επανάληψη

8	Επαναληπτικό μάθημα	22
16	Επαναληπτικό μάθημα	40
23	Επαναληπτικό μάθημα	56
32	Επαναληπτικό μάθημα	72
38	Επαναληπτικό μάθημα	86
43	Επαναληπτικό μάθημα	98
51	Επαναληπτικό μάθημα	114
57	Επαναληπτικό μάθημα	126
63	Επαναληπτικό μάθημα	140

Κριτήρια αξιολόγησης

1°	Κριτήριο αξιολόγησης	42
2°	Κριτήριο αξιολόγησης	74
3°	Κριτήριο αξιολόγησης	100
4°	Κριτήριο αξιολόγησης	142

Καλώς ήρθες

στην

Α' Δημοτικού

1

Προσανατολισμός στον χώρο

μαθαίνω

Βλέπω

Η θέση της Λίας

Λέω

μπροστά
από το θρανίο

πίσω
από το θρανίο

Η θέση της τσάντας

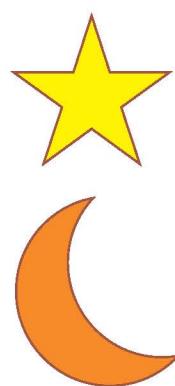
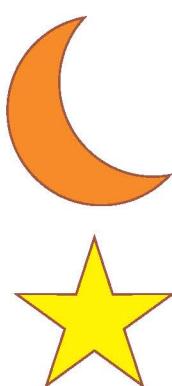
πάνω
στο θρανίο

κάτω
από το θρανίο

μπροστά πάνω
πίσω κάτω

1

Κυκλώνω το αστέρι που είναι πάνω από το φεγγάρι.

2

Σημειώνω με ✓ τη σωστή ζωγραφιά.
Η τσάντα είναι μπροστά από τον Νίκο.

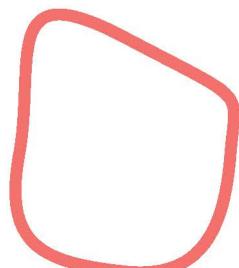

3

Ζωγραφίζω έναν βόλο:

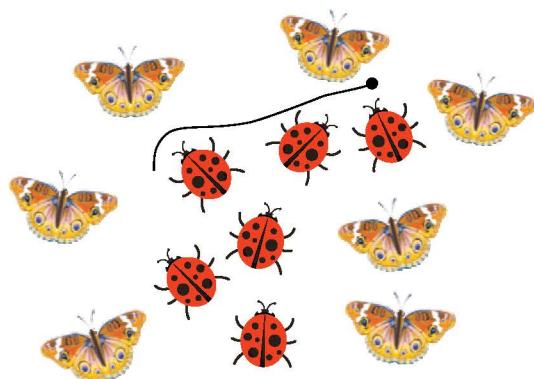

- **μέσα** στη γραμμή
- **έξω** από τη γραμμή
- **επάνω** στη γραμμή.

4

Χαράζω μία γραμμή, έτσι ώστε οι πασχαλίτσες να βρίσκονται μέσα από τη γραμμή και οι πεταλούδες απ' έξω.

μαθαίνω

Η Θέση της Λένας, όπως φαίνεται στην εικόνα

αριστερά δεξιά
ανάμεσα

Βλέπω

Λέω

Η Λένα είναι
αριστερά

Η Λένα είναι
δεξιά

Η Λένα είναι
ανάμεσα

5

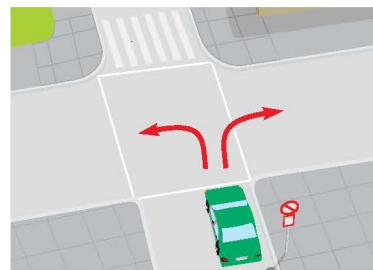
Χρωματίζω:

με **κόκκινο** το λουλούδι που είναι **αριστερά**,
με **πράσινο** το λουλούδι που είναι **δεξιά** και
ζωγραφίζω ένα άλλο λουλούδι ανάμεσά τους.

6

Κυκλώνω το βέλος που
δείχνει ότι το αυτοκίνητο
θα στρίψει **δεξιά**.

μαθαίνω

Δείχνω με το βέλος

Βλέπω

Λέω

το αριστερό
χέρι της Λίας

το δεξί
πόδι του Νίκου

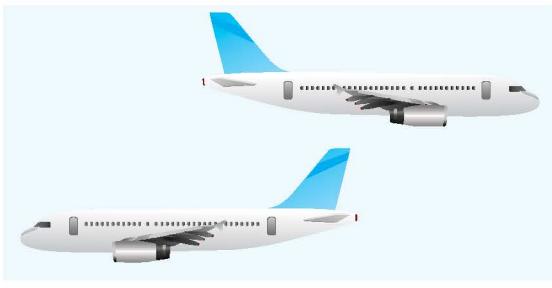
τη μπροστινή ρόδα
του ποδηλάτου

7

Κυκλώνω το δεξί χέρι του κάθε παιδιού.

8

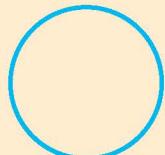
Κυκλώνω το αεροπλάνο που
φαίνονται τα αριστερά του παράθυρα.

Γεωμετρικά σχήματα

μαθαίνω

Βλέπω

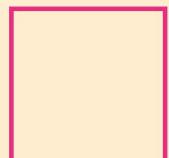

Λέω

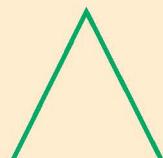

κύκλος

Γεωμετρικά σχήματα

τετράγωνο

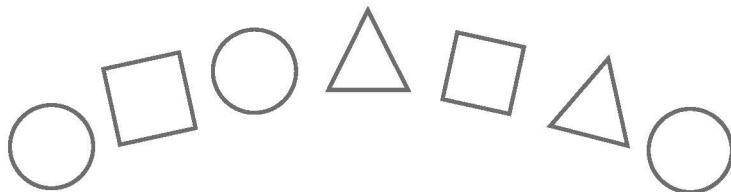

τρίγωνο

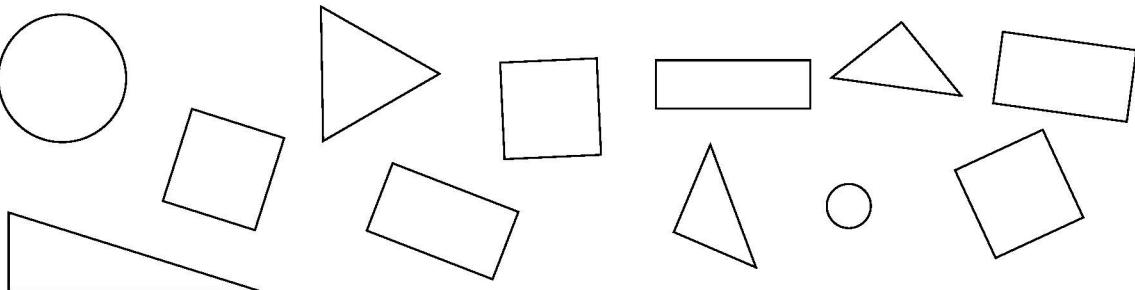

ορθογώνιο

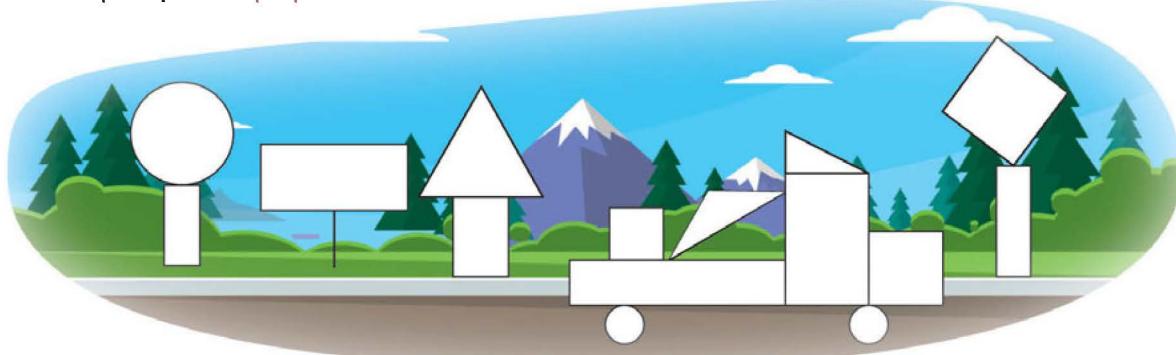
- 1** Χρωματίζω τα σχήματα με τα χρώματα που προτείνει ο Νίκος.

- 2** Χρωματίζω με κόκκινο μόνο τα τετράγωνα.

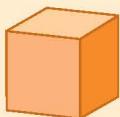
- 3** Χρωματίζω τα τετράγωνα κόκκινα, τους κύκλους γαλάζιους, τα τρίγωνα πορτοκαλί και τα ορθογώνια μοβ.

μαθαίνω

Γεωμετρικά στερεά

Βλέπω

Λέω

κύβος

στερεό
ορθογώνιο

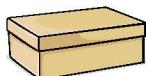
σφαίρα

κύλινδρος

πυραμίδα

κώνος

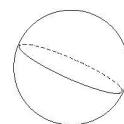
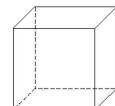
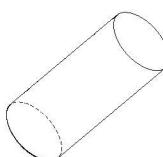
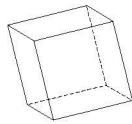
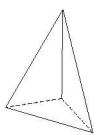
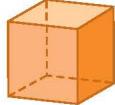
4 Συνδέω τις εικόνες με τα αντίστοιχα γεωμετρικά στερεά, όπως στο παράδειγμα.

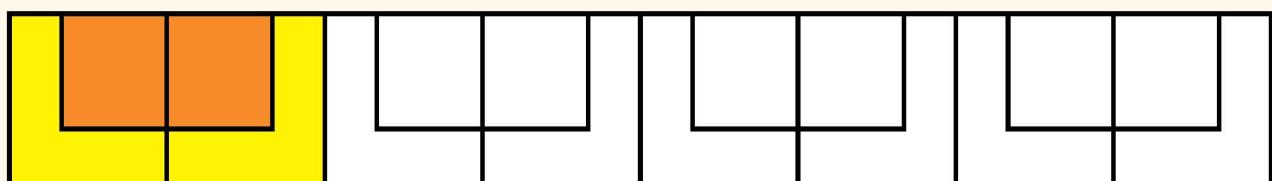
5 Κυκλώνω τα αντικείμενα που έχουν σχήμα κυλίνδρου.

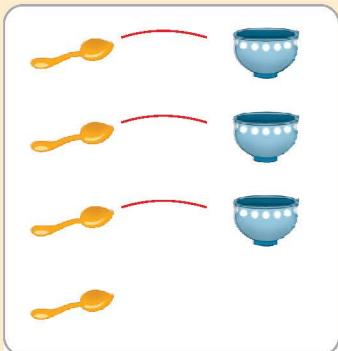
6 Χρωματίζω πορτοκαλί τους κύβους, γαλάζιες τις πυραμίδες, πράσινες τις σφαίρες και κόκκινους τους κυλίνδρους.

Παρατηρώ και ζωγραφίζω με τον ίδιο τρόπο.

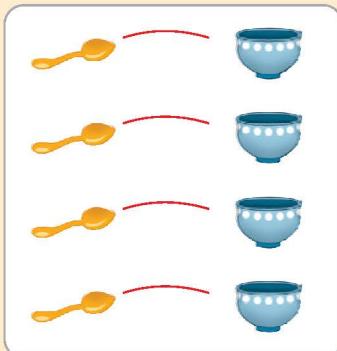

μαθαίνω

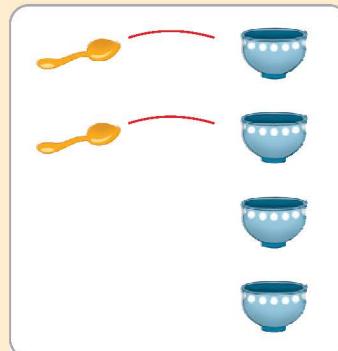
Υπάρχουν περισσότερα

από

Υπάρχουν τόσα

όσα και

Υπάρχουν λιγότερα

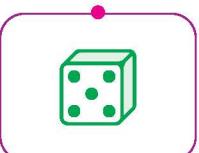
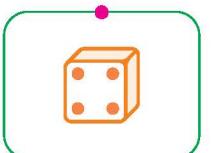
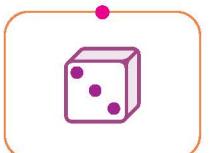
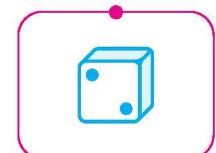
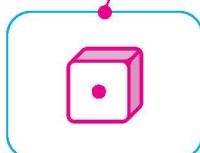
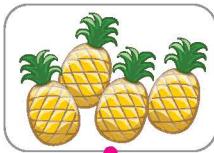
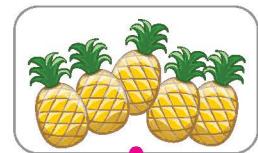
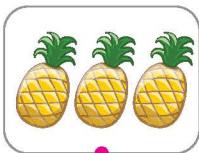
από

1

Οι είναι τόσες όσες και οι ; NAI OXI Υπάρχουν περισσότερες από ; NAI OXI

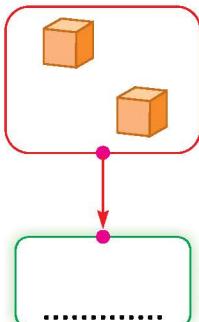
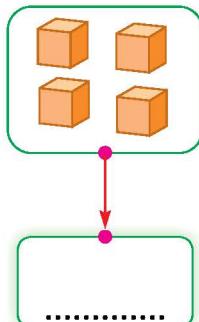
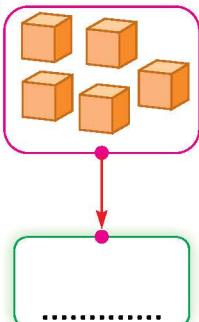
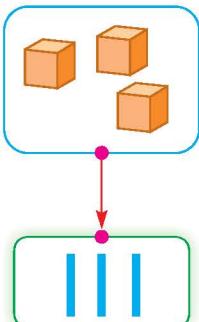
2

Συνδέω με τον ίδιο τρόπο και τις υπόλοιπες εικόνες.

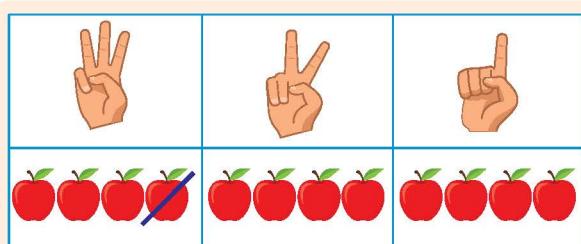

3

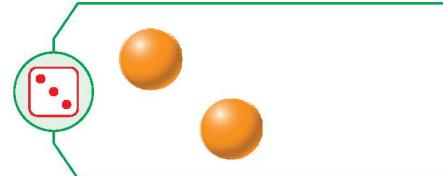
Σχεδιάζω τόσες γραμμές όσα είναι κάθε φορά τα κυβάκια, όπως στο παράδειγμα.

4

Παρατηρώ τα δάχτυλα και **διαγράφω** όσα μήλα περισσεύουν, όπως στο παράδειγμα.

5

Παρατηρώ το ζάρι και **ζωγραφίζω** ό,τι λείπει.

6

Βάζω ✓ στους σάκους που έχουν περισσότερους **κόκκινους** βόλους από **πράσινους**.

F

Ζωγραφίζω, όπως στο παράδειγμα.

Έναν κύκλο περισσότερο.	Έναν κύκλο λιγότερο.
○○	○○○
○○○○	○○○
○○○○○	○○○○
○	○

4

Οι αριθμοί από το 1 έως το 5

μαθαίνω

Βλέπω

Γράφω

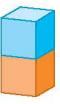

1

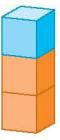
Λέω

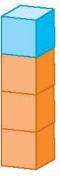
ένα

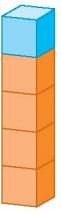
2

3

4

5

ένα
δύο
τρία
τέσσερα
πέντε

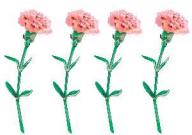

Περπατώ στην αριθμοσειρά και σε κάθε βήμα συναντώ τον επόμενο αριθμό.

1	2	3	4	5
●	● ●	● ● ● ●	● ● ● ● ●	● ● ● ● ● ●

1

Μετρώ τα αντικείμενα κάθε εικόνας και συνδέω την εικόνα με τον αντίστοιχο αριθμό.

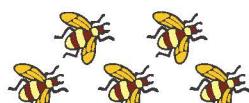
1

4

5

3

2

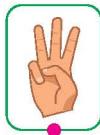
Μετρώ πόσα είναι τα σηκωμένα δάχτυλα και τα ενώνω με τους αντίστοιχους αριθμούς.

2

1

3

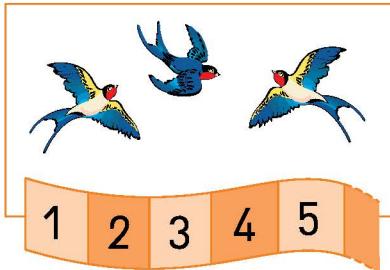
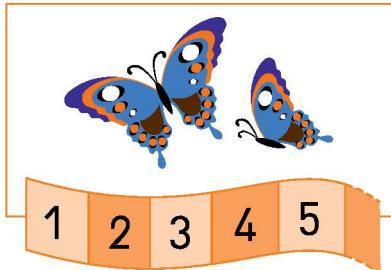
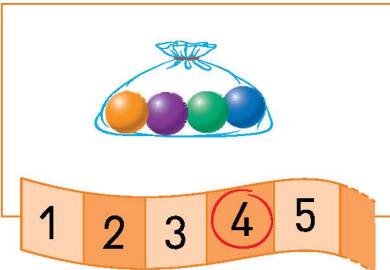

5

4

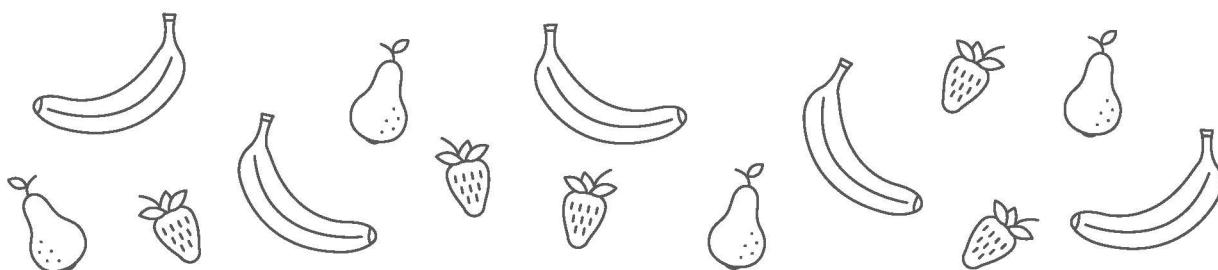
3 Μετρώ και κυκλώνω τον σωστό αριθμό, όπως στο παράδειγμα.

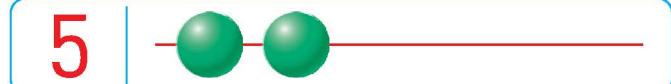
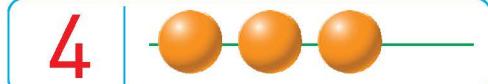
4 Κυκλώνω τα λουλούδια που έχουν 5 πέταλα.

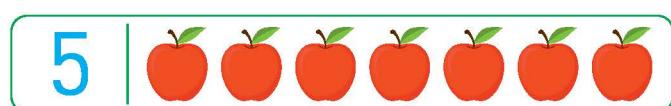
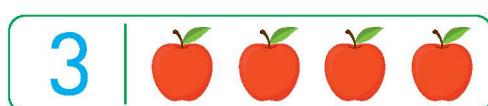
5 Χρωματίζω 2 με κόκκινο 3 με πράσινο και 4 με κίτρινο.

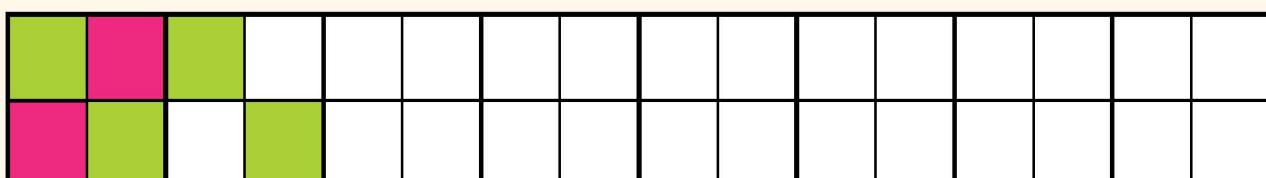
6 Σχεδιάζω τις μπίλιες που λείπουν, για να συμπληρωθεί ο αριθμός.

7 Διαγράφω όσα μήλα περισσεύουν απ' αυτό που μου λέει ο αριθμός.

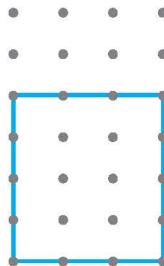

Παρατηρώ και ζωγραφίζω με τον ίδιο τρόπο.

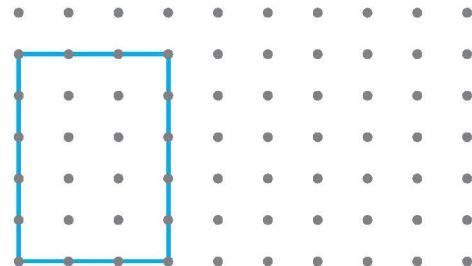
1

Σχεδιάζω ένα ορθογώνιο πιο στενό και πιο ψηλό.

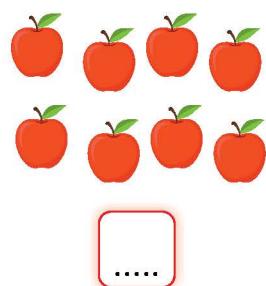
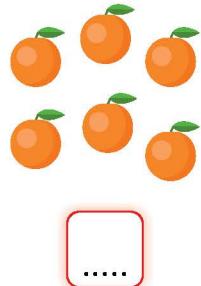
2

Σχεδιάζω ένα ορθογώνιο πιο πλατύ και πιο κοντό.

3

Μετρώ πόσα είναι κάθε φορά και γράφω τους αριθμούς.

4

Συμπληρώνω τα κενά με το σωστό σύμβολο $>$, $<$ ή $=$.

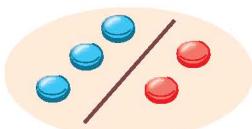
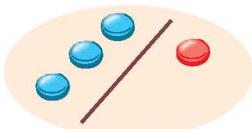

$$1 \quad \boxed{\dots} \quad 3 \quad | \quad 7 \quad \boxed{\dots} \quad 5$$

$$0 \quad \boxed{\dots} \quad 1 \quad | \quad 10 \quad \boxed{\dots} \quad 8$$

5

Υπολογίζω πόσα είναι όλα μαζί.

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

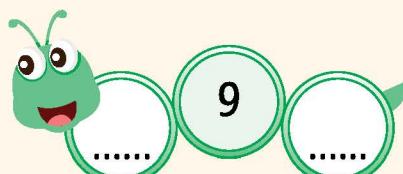
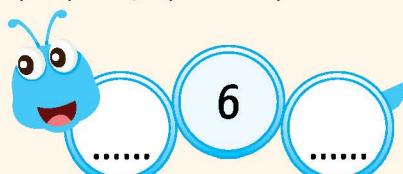

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

$$\boxed{} + \boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

Γράφω τους αριθμούς πριν και μετά.

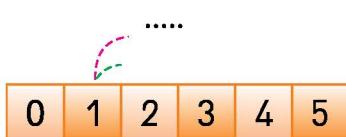

6

Σχεδιάζω τα βήματα στην αριθμοσειρά και βρίσκω τα αθροίσματα.

$$2 + 2 = \dots$$

$$1 + 3 = \dots$$

7

Κάνω τις προσθέσεις.

$$3 + 1 =$$

$$4 + 0 =$$

$$2 + 1 =$$

$$2 + 3 =$$

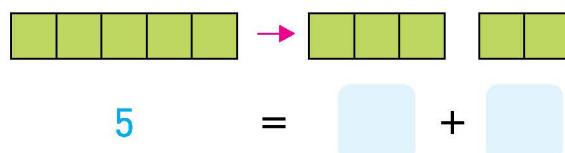
$$1 + 4$$

$$3 + 2$$

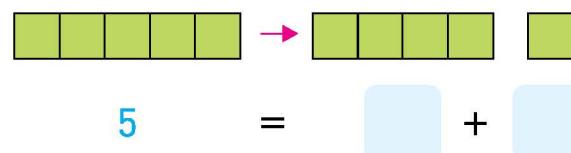
	1
+	4

8

Χωρίζω τα ορθογώνια με διαφορετικούς τρόπους. **Συμπληρώνω** τα κενά.

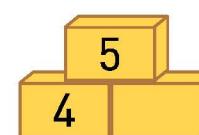
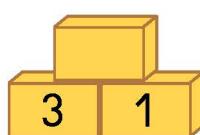
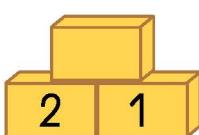
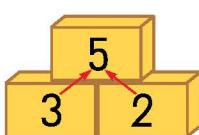
$$5 = \square + \square$$

$$5 = \square + \square$$

9

Συμπληρώνω τους αριθμούς, όπως στο παράδειγμα.

Ο αριθμός στο επάνω τουβλάκι είναι ίσος με το άθροισμα των αριθμών στα τουβλάκια που πατάει.

10

Συμπληρώνω τα κενά με το σωστό σύμβολο $>$, $<$ ή $=$.

$$1 + 1 \quad 3$$

$$2 + 1 \quad 3$$

$$4 + 1 \quad 1 + 4$$

$$2 + 3 \quad 3 + 2$$

$$1 + 0 \quad 10$$

$$2 + 2 \quad 3 + 2$$

11

Πόσους βόλους πρέπει να δώσει ο Νίκος στον Μάριο, για να έχουν τον ίδιο αριθμό βόλων;

Ο Νίκος πρέπει να δώσει στον Μάριο βόλους.

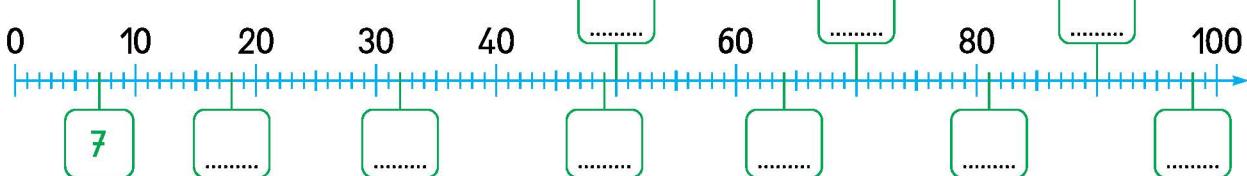

Nikos

Mario

1 Συμπληρώνω τα κενά.

2 Γράφω τους αριθμούς από τον μικρότερο προς τον μεγαλύτερο.

43

34

29

96

69

μικρότερος

μεγαλύτερος

3 Συμπληρώνω τα κενά.

$1 + 3 = \square$

$5 = 3 + \square$

$13 + 6 = \square$

$7 + 8 = \square$

$8 - 5 = \square$

$9 = 4 + \square$

$19 - 5 = \square$

$13 - 8 = \square$

4 Κάνω τις πράξεις.

$25 + 4 = \square$

$34 + 8 = \square$

$30 + 20 = \square$

$45 + 30 = \square$

$58 - 6 = \square$

$75 - 8 = \square$

$70 - 30 = \square$

$87 - 20 = \square$

5 Κάνω τις πράξεις.

$2 \times 10 = \dots + \dots = \dots$

$3 \times 2 = \dots$

$4 \times 5 = \dots$

6

Κάνω τις πράξεις κάθετα.

$$35 + 20$$

Δ	M

$$73 - 40$$

Δ	M

$$47 - 7$$

Δ	M

$$50 + 23$$

Δ	M

7

Γράφω πόσα ευρώ έχει κάθε πορτοφόλι.

€
.....

€
.....

€
.....

8

Ζωγραφίζω τα νομίσματα που χρειάζομαι, για να αγοράσω τα παρακάτω αντικείμενα, χρησιμοποιώντας όσο το δυνατόν λιγότερα νομίσματα.

9

Παρατηρώ τις ζυγαριές και **χρωματίζω** τις μπίλιες με το σωστό χρώμα.

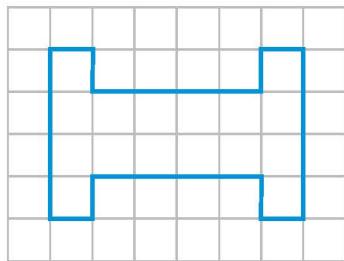
η ελαφρύτερη

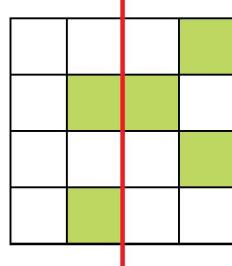
η βαρύτερη

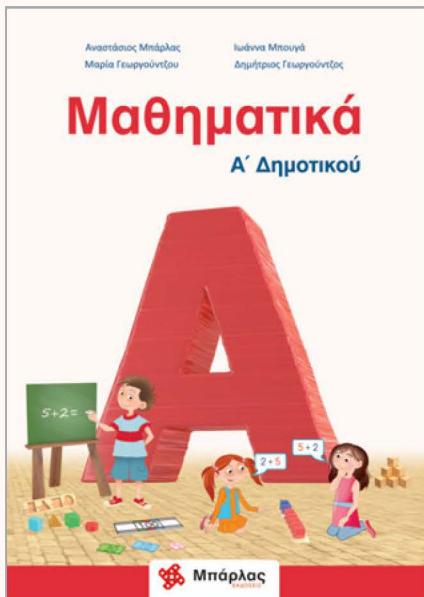
10

Σχεδιάζω τις γραμμές ως προς τις οποίες το σχήμα είναι συμμετρικό.

11

Χρωματίζω 3 τετράγωνα, ώστε το σχήμα να είναι συμμετρικό ως προς την κόκκινη γραμμή.

ISBN: 978-618-83984-5-0

9 786188 398450

Λ.Τ. 19,80 €